

**Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності
«Укрінтеренерго»**

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
2021 рік**

**ПІДГОТОВЛЕНО НА ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ»**

Київ 2022

Структура Звіту про управління

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис діяльності підприємства.....	4
3. Результати діяльності.....	7
4. Ліквідність та зобов'язання	14
5. Екологічні аспекти.....	17
6. Кадрова політика та соціальні аспекти.....	18
7. Ризики	23
8. Фінансові інвестиції	26
9. Перспективи розвитку	27

1. Загальна інформація

Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго» - державне унітарне комерційне підприємство, яке засноване на державній власності наказом Міністерства енергетики та електрифікації України від 15.01.1993 №03.

ДПЗД «Укрінтеренерго» належить до сфери управління Міністерства економіки України.

ДПЗД «Укрінтеренерго» є юридичною особою публічного права.

Мета створення підприємства - підвищення ефективності діяльності енергетичної галузі України у сфері зовнішньоекономічних відносин.

Місцезнаходження підприємства: Україна, 04080, місто Київ, вулиця Кирилівська, 85.

Основні напрямки діяльності підприємства:

- ✓ постачання електричної енергії споживачам
- ✓ експорт, імпорт електроенергії

ДПЗД «Укрінтеренерго» здійснює свою діяльність на підставі ліцензії на постачання електричної енергії споживачу, виданої відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 06.11.2018 №1344.

Підприємство не займає домінуючого положення на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг).

Підприємство не належить до містоутворюючих підприємств.

Управління підприємством здійснюється директором ДПЗД «Укрінтеренерго» Андрієм Василем Миколайовичем, який підзвітний Міністерству економіки України та з яким 27 квітня 2018 року укладено контракт на 5 років.

На підставі положень статті 62 Закону України «Про ринок електричної енергії», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 №1023-р «Про визначення державного підприємства зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго» постачальником «останньої надії» (із змінами), на ДПЗД «Укрінтеренерго» були покладені спеціальні обов'язки, а саме виконання функцій постачальника «останньої надії» на період з 1 січня 2019 року до 31 грудня 2022 року на всій території України, крім території, на якій органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

2. Опис діяльності підприємства

Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго» створювалось з метою ефективної реалізації експортного потенціалу енергетичного комплексу України.

За більш ніж 28 років своєї діяльності підприємство успішно здійснило низку великих енергетичних проєктів на зовнішньому і внутрішньому ринках, чим підтвердило свою надійність і високий професіоналізм.

З моменту свого створення підприємство постійно розширює сфери діяльності. На сьогоднішній день підприємством напрацьована стійка база ділового партнерства і співробітництва на території України і за її межами.

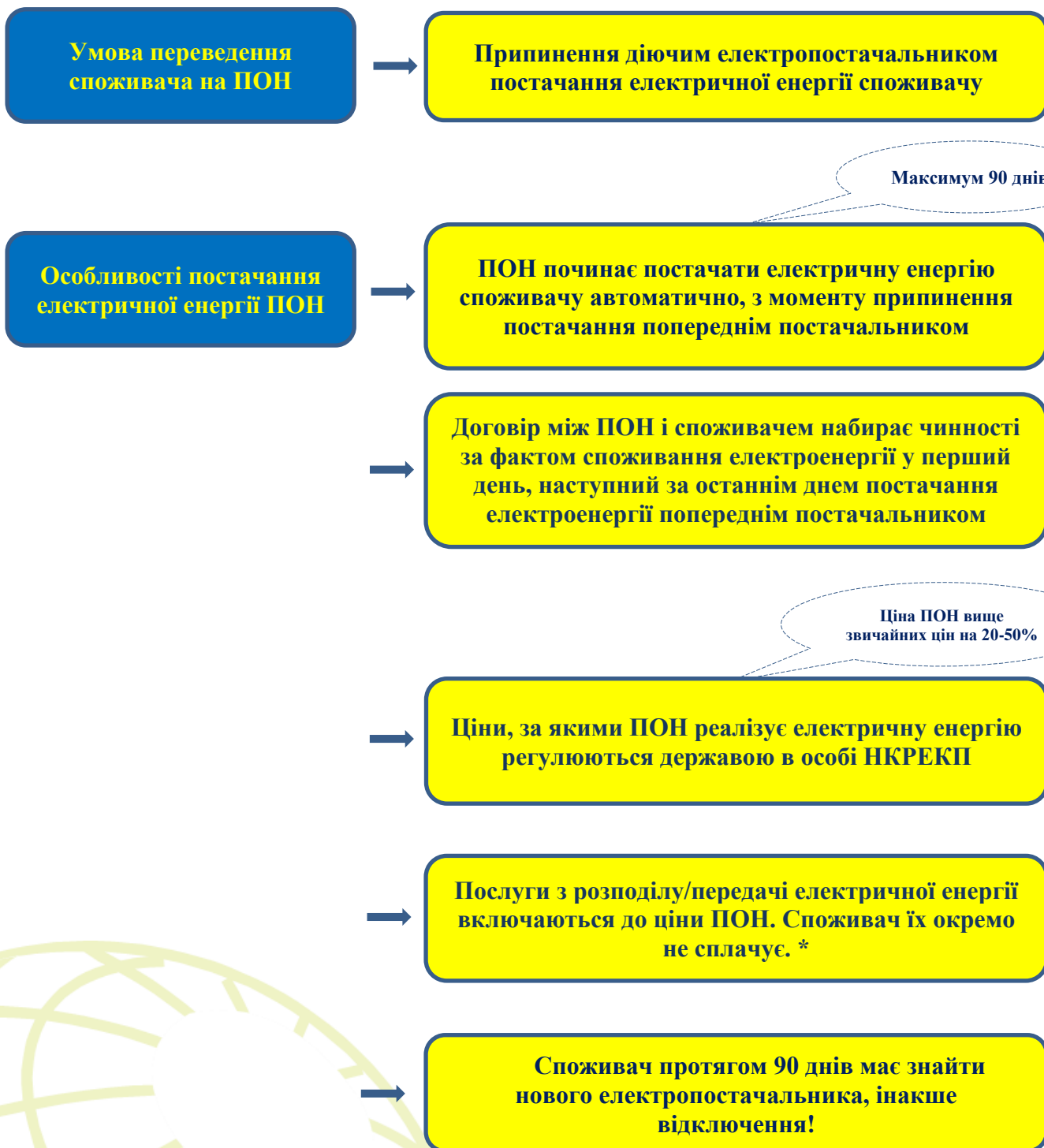
Місія Підприємства визначена статутом ДПЗД «Укрінтеренерго» і полягає у розвитку електроенергетичної галузі України, задоволенні потреб споживачів на ринку продукції, що ним виробляється, забезпеченні інтересів держави у сфері зовнішньоторговельного обміну, поглибленні розвитку економічних та науково-технічних зв'язків у галузі електроенергетики України з іноземними суб'єктами господарської діяльності, залученні іноземних інвестицій в Україну, наданні практичної допомоги енергетичним організаціям в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

На ринку електричної енергії, запровадженому в січні 2019 року, ДПЗД «Укрінтеренерго» виконує спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування цього ринку, а саме виконує функції постачальника «останньої надії». ДПЗД «Укрінтеренерго» є єдиним постачальником електричної енергії на території України, на якого покладені функції постачальника «останньої надії».

Стратегічний план розвитку ДПЗД «Укрінтеренерго» на 2021-2025 роки затверджено в серпні 2020 року. Стратегічний план передбачає виконання підприємством спеціальних обов'язків на ринку електричної енергії, а після закінчення строку виконання спеціальних обов'язків повернення до діяльності постачальника електричної енергії за вільними цінами, експорту та імпорту електричної енергії.

У 2021 році основним видом діяльності підприємства було постачання електричної енергії споживачам в якості постачальника «останньої надії».

Постачальник «останньої надії» - гарантований державою тимчасовий постачальник електричної енергії споживачу, в якого відсутній договір із звичайним електропостачальником або постачальником «універсальних послуг».

*) – з листопада 2021 року змінилась модель утворення ціни, за якою ПОН реалізує електричну енергію. До ціни більше не входить вартість послуги з розподілу електричної енергії. Вартість послуги з розподілу електричної енергії споживач оплачує безпосередньо оператору системи розподілу.

Ціни на електричну енергію, яку постачає постачальник «останньої надії» регулюються Національною комісією що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Тариф на послуги постачальника «останньої надії», який є складовою ціни на електричну енергію, яку постачає постачальник «останньої надії», вище тарифу звичайного електропостачальника у декілька разів (4-10 разів). Високий тариф постачальника «останньої надії» покликаний стимулювати споживача якнайшвидше знайти собі електропостачальника.

Для постачання електричної енергії споживачам постачальник «останньої надії» має право купувати електричну енергію на будь якому сегменті ринку електричної енергії.

В травні 2021 року, за ініціативою ДПЗД «Укрінтеренерго», НКРЕКП було внесено зміни в Правила роздрібного ринку електричної енергії, якими зокрема:

- ✓ конкретизовано порядок переведення споживача на постачання до постачальника останньої надії (встановлено чіткі обов'язки адміністратора комерційного обліку, строки повідомлення постачальника «останньої надії» про переведення споживачів);
- ✓ введено відповідальність оператора системи та електропостачальника за недотримання порядку переведення споживача на постачання до постачальника «останньої надії»;
- ✓ конкретизовано порядок направлення розрахункових документів споживачам, зокрема засобами електронного зв'язку.

Вказані зміни позитивно вплинули на діяльність постачальника «останньої надії», особливо в частині зниження темпів приросту заборгованості споживачів за спожиту електричну енергію.

Результати діяльності постачальника «останньої надії» у 2021 році

6 796 юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців скористались послугами постачальника «останньої надії»

611 млн. кВт годин електричної енергії поставлено споживачам постачальника «останньої надії»

0,4% - частка споживання електричної енергії споживачів постачальника «останньої надії» в загальному обсязі спожитої у 2021 році електричної енергії.

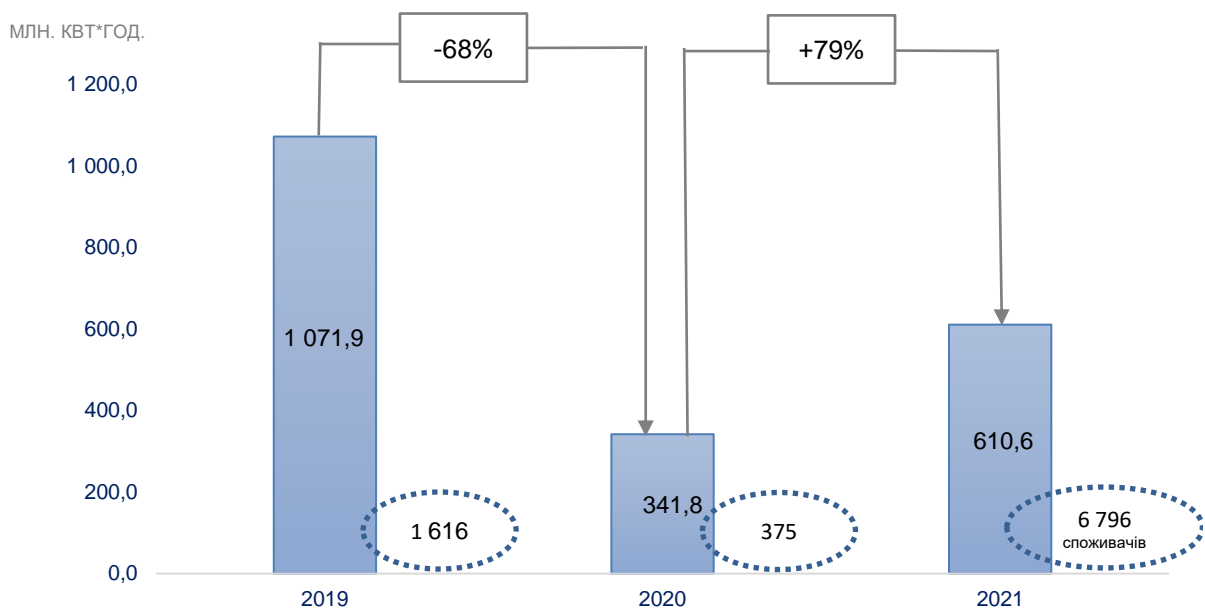

на **472** млн. грн. зменшена заборгованість споживачів за електричну енергію перед ДПЗД «Укрінтеренерго» що в свою чергу призвело до зменшення боргу ДПЗД «Укрінтеренерго» перед ДП «Енергоринок» за куповану електричну енергію в рамках реалізації процедури врегулювання заборгованості, визначеної статтею 4 Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості тепlopостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення».

3. Результати діяльності

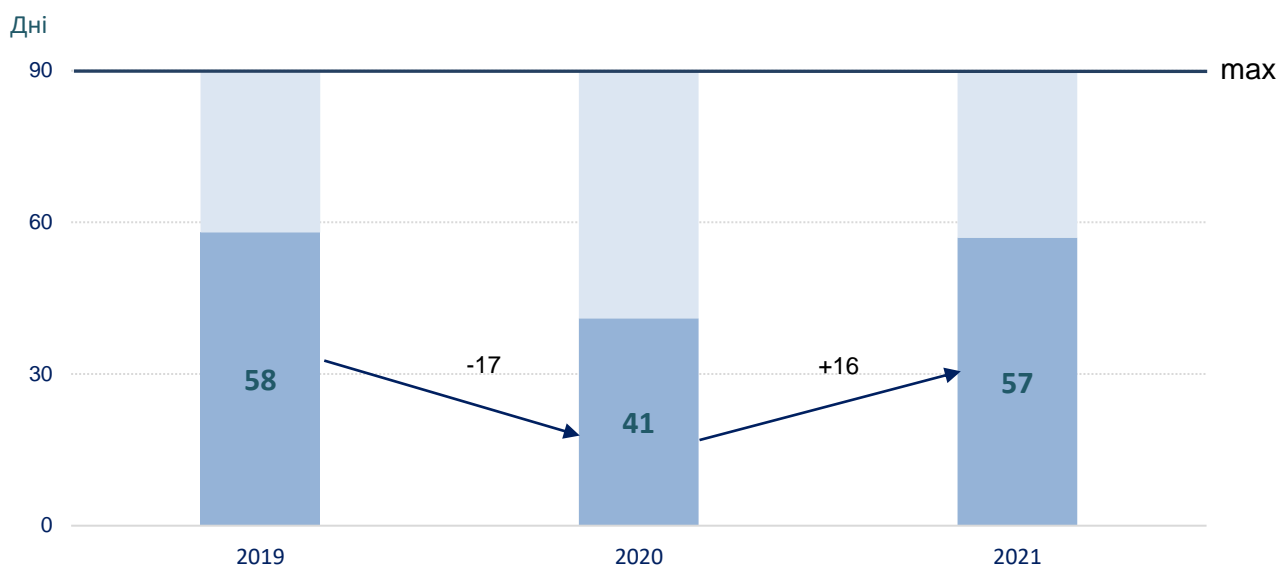
Основні виробничі показники діяльності

Обсяг поставленої постачальником «останньої надії» електричної енергії у 2021 році становить **610,6 млн. кВт*годин**.

Діагр.1 Обсяг поставленої постачальником «останньої надії» електричної енергії у 2019-2021 роках

Суттєве зростання кількості споживачів постачальника «останньої надії» у 2021 році порівняно з 2020 роком пов'язано із припиненням на початку 2021 року дії норми закону, згідно якої, постачання електричної енергії бюджетним установам забезпечувалось постачальниками універсальних послуг. Неспроможність бюджетних установ укласти договори на постачання електричної енергії за вільними цінами призвело до масового переведення бюджетних установ на постачання електричної енергії постачальником «останньої надії».

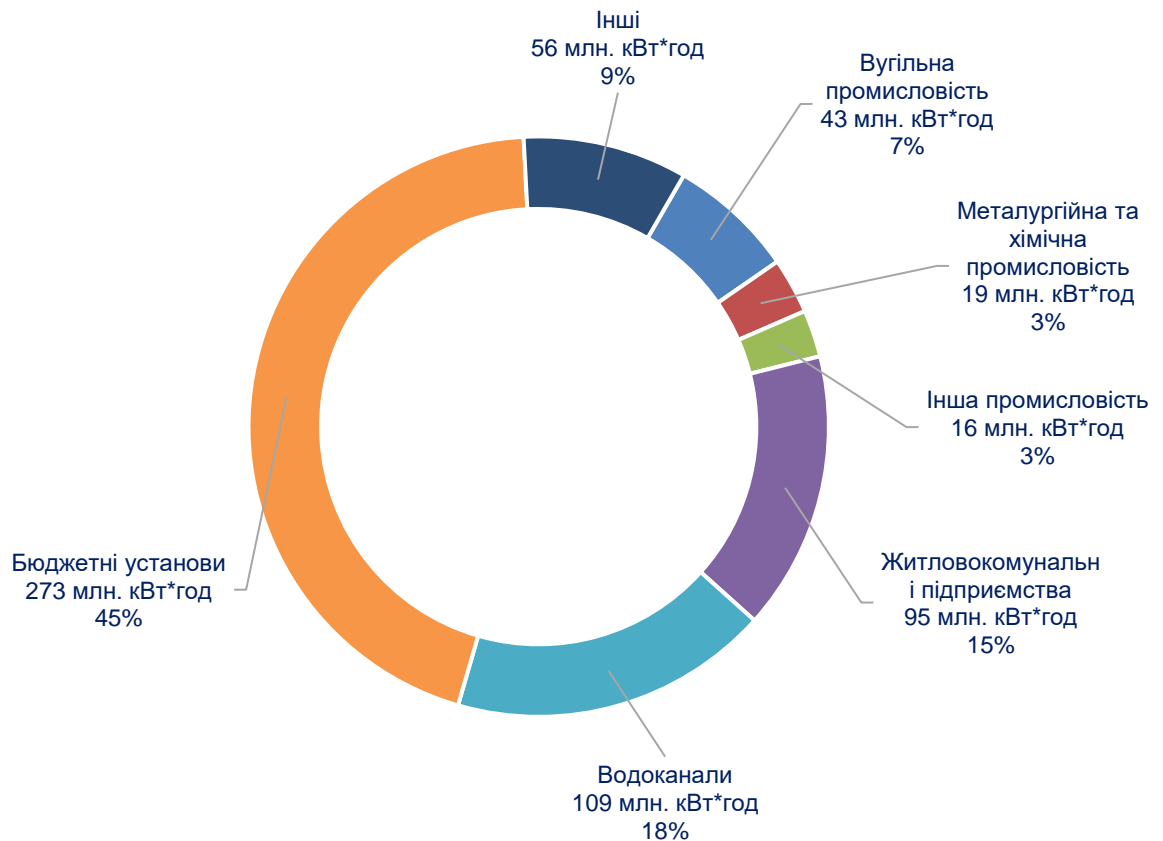
Діагр.2 Середня тривалість перебування споживачів на постачанні у постачальника «останньої надії» у 2019-2021 роках

Тривалість перебування споживача на постачанні у постачальника «останньої надії» у 2021 році збільшилась до рівня 2019 року, що насамперед пов'язано із більш тривалим перебуванням на постачанні у постачальника «останньої надії» бюджетних установ, які превалювали у структурі споживачів у 2021 році.

Основну частку у структурі споживання електричної енергії у 2021 році становлять бюджетні установи (45%).

Діагр.3 Структура споживання електричної енергії споживачами постачальника «останньої надії» у 2021 році в розрізі галузей, млн. кВт*годин.

81% від загального обсягу поставленої постачальником «останньої надії» електроенергії припадає на підприємства комунальної форми власності та підприємства державної форми власності, а також господарські товариства, де частка держави в статутному капіталі становить 50 та більше відсотків. Така ж ситуація спостерігалась і у 2020 році.

ТОП 10 споживачів за обсягами споживання наведені в таблиці нижче.

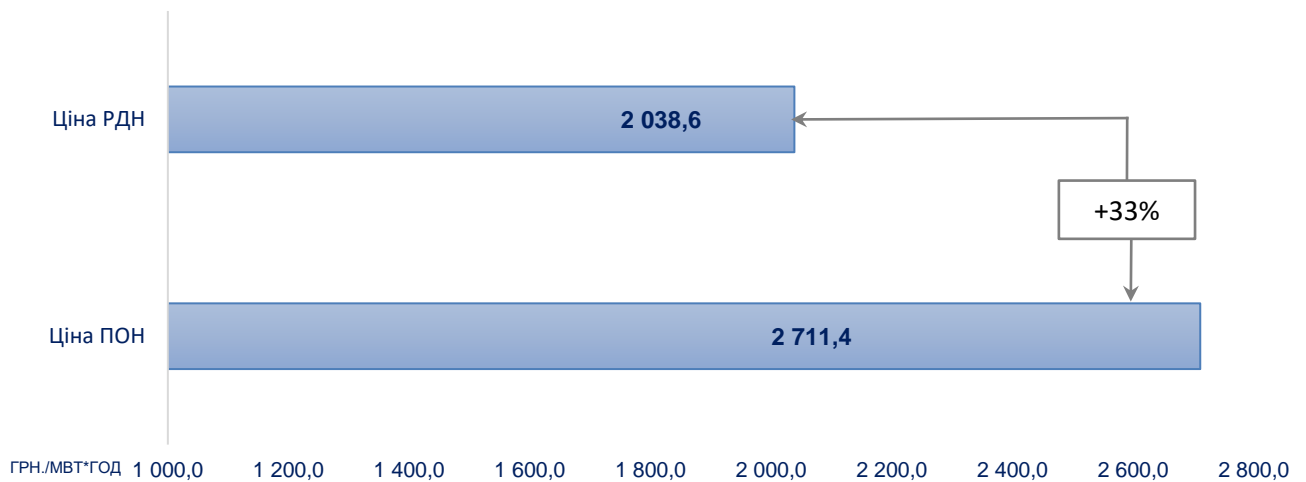
Таблиця 1

№ п/п	Найменування	Обсяг постачання млн. кВт*год	% від загального обсягу споживання
1	КП "ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ"	92	15,1%
2	КП "КОМПАНІЯ "ВОДАДОНБАСУ"	46	7,5%
3	ТОВ "ЗАПОРІЗЬКИЙ ТИТАНО-МАГНІЄВИЙ КОМБІНАТ"	18	2,9%
4	ДП "ДОБРОПІЛЛЯВУГІЛЛЯ-ВИДОБУТОК"	16	2,6%
5	ДП "ШАХТОУПРАВЛІННЯ "ПІВДЕННОДОНБАСЬКЕ № 1"	8	1,3%
6	ДП "МИРНОГРАДВУГІЛЛЯ"	8	1,2%
7	ДП "СХІДНИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ"	7	1,2%
8	КП "ПОПАСНЯНСЬКИЙ РАЙОННИЙ ВОДОКАНАЛ"	7	1,1%
9	ДП "ЛЬВІВВУГІЛЛЯ"	6	0,9%
10	КП "МІСЬКЕЛЕКТРОТРАНССЕРВІС"	5	0,9%

На 10 промислових підприємств у 2021 році припадає 34,7% загального обсягу споживання, при цьому усі вони перебувають у державній або комунальній власності.

Щоб стимулювати споживача постачальника «останньої надії» укласти договір на постачання електричної енергії за вільними цінами, ціни, за якими постачальник «останньої надії» реалізує електричну енергію, є вищими за ціни звичайних електропостачальників.

У 2021 році ціна постачальника «останньої надії» була вище ціни на ринку «на добу наперед» на 33%.

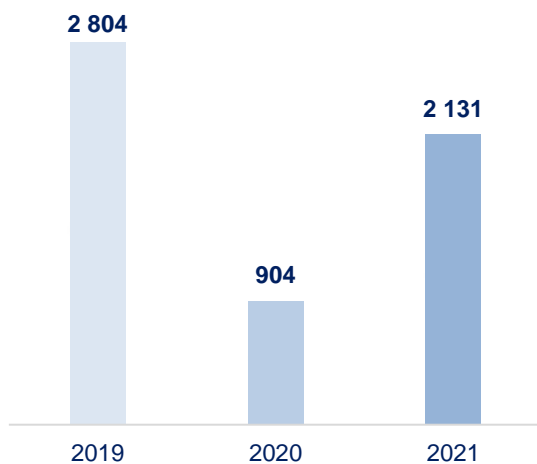
Примітка: ціна ПОН вказана за виключенням послуг з передачі та розподілу та без ПДВ

Діагр.4 Порівняння середньозваженої ціни постачальника «останньої надії» та середньозваженої ціни на ринку «на добу наперед»

Таким чином, споживач постачальника «останньої надії» у 2021 році сплачував за електричну енергію на 33% дорожче ціни, яка сформувалась на ринку «на добу наперед», тобто на ринку, який є відкритим і для споживачів (за умови отримання ліцензії).

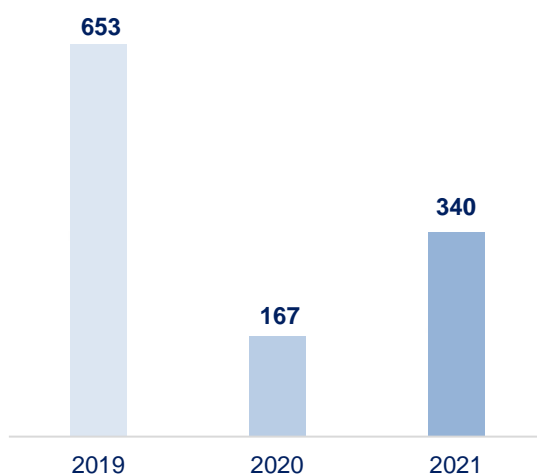
Основні фінансові показники

Дохід від реалізації продукції,
млн. грн.

Дохід від реалізації продукції збільшився у 2,3 рази (+1 227 млн. грн.) порівняно з 2020 роком, що пов'язано зі збільшенням кількості споживачів постачальника «останньої надії» та обсягу спожитої ними електричної енергії у 2021 році порівняно з попереднім роком, а також із зростанням ціни електричної енергії.

Валовий прибуток,
млн. грн.

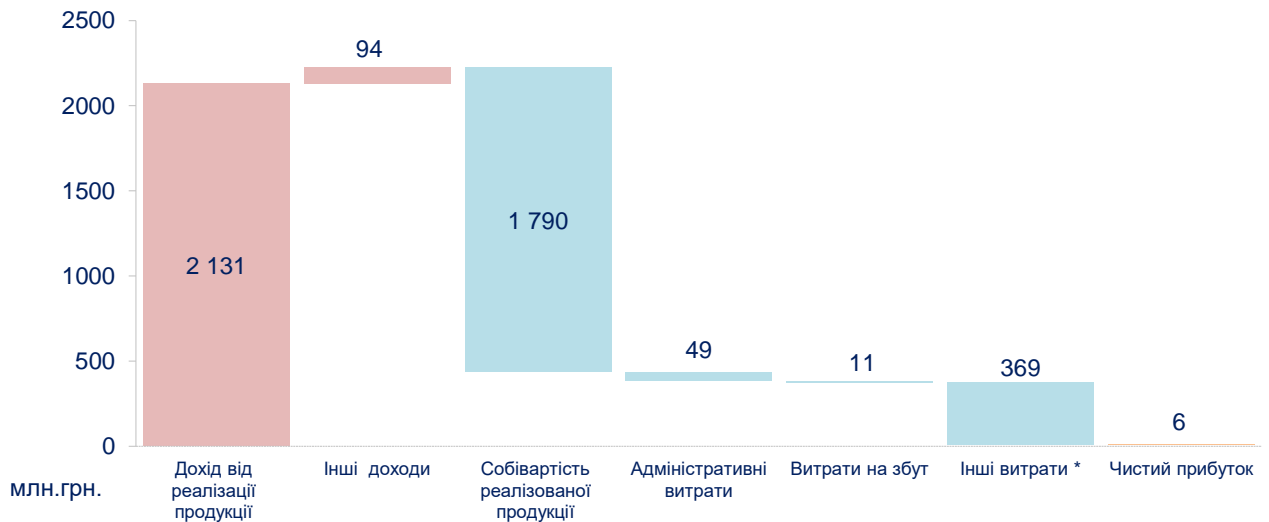

Валовий прибуток у 2021 році збільшився у 2 рази порівняно із попереднім роком (+173 млн. грн.).

На зростання валового прибутку у 2021 році вплинуло:

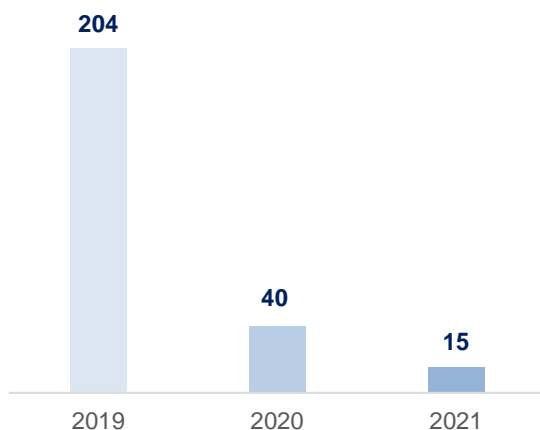
- збільшення обсягу реалізації електроенергії (+131 млн. грн.);
- збільшення рентабельності реалізації електроенергії (+42 млн. грн.).

За результатами діяльності підприємства у 2021 році отримано чистий прибуток в розмірі 6 млн. грн., що на 20 млн. грн. менше порівняно із розміром чистого прибутку отриманого роком раніше. Формування чистого прибутку по результатах 2021 року наведено на діаграмі нижче.

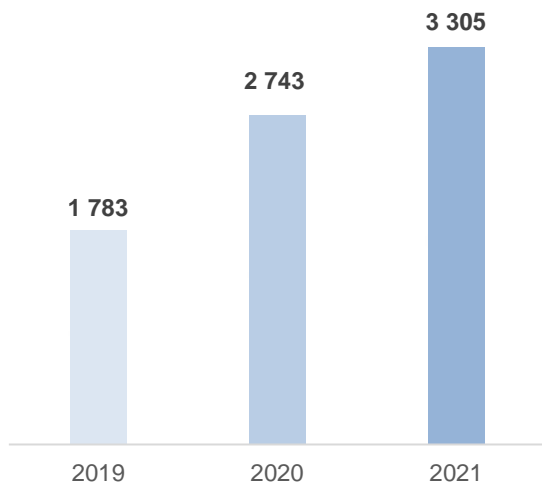
*) у складі інших витрат відрахування до резерву сумнівних боргів становлять 209 млн. грн., втрати від визнаних сум штрафів, пені, неустойок та інших санкцій – 110 млн. грн.

Сплачено податків, млн. грн.

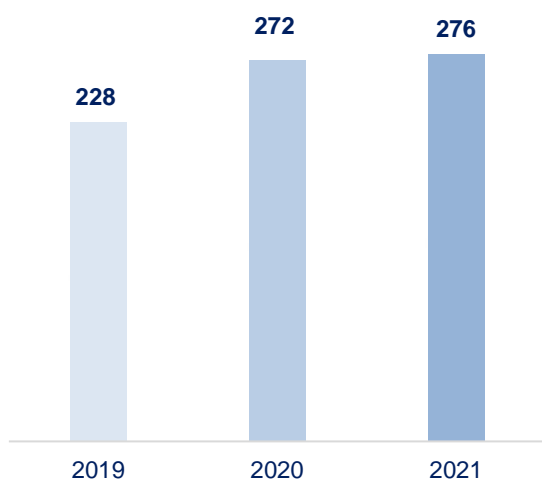

Зменшення сплати податків в 2021 році порівняно з попереднім роком зумовлено зменшенням сплати податку на прибуток (0,2 млн. грн. в 2021 р. проти 18,2 млн. грн. в 2020 р.) у зв'язку із наявною переплатою на початок 2021 року.

Через брак обігових коштів, викликаний несплатою за спожиту електричну енергію споживачами постачальника «останньої надії», у 2021 році частина чистого прибутку до державного бюджету не перераховувалась. Заборгованість на кінець 2021 року становить 441 млн. грн.

**Активи,
млн. грн.**

Активи підприємства по результатах 2021 року збільшилися на 20% (+562 млн. грн.). Основна причина зростання активів – зростання заборгованості за реалізовану електричну енергію споживачам постачальника «останньої надії».

**Власний капітал,
млн. грн.**

Власний капітал по результатах 2021 року збільшився на 1,5% (+4 млн. грн.), за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку.

4. Ліквідність та зобов'язання

Структура активів підприємства:

Таблиця 2

	01.01.2021, млн. грн.	31.12.2021, млн. грн.	Зміна	
			+/-	%
I. Необоротні активи	98,9	83,7	(15,2)	-15,3%
Нематеріальні активи	0,6	0,4	(0,2)	-26%
Незавершені капітальні інвестиції	0,01	0,01	-	0%
Основні засоби	81,4	77,4	(4,0)	-5%
Довгострокові фінансові інвестиції	2,2	2,8	0,6	26%
Довгострокова дебіторська заборгованість	10,6	2,1	(8,5)	-80%
Відстрочені податкові активи	4,1	1,0	(3,0)	-75%
II. Оборотні активи	2 644,1	3 221,4	577,3	22%
Запаси	0,5	0,3	(0,2)	-41%
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	2 288,3	2 821,9	533,6	23%
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	3,3	3,1	(0,2)	-5%
з бюджетом	29,2	1,0	(28,2)	-96%
з нарахованих доходів	0,1	0,2	0,1	131%
Інша поточна дебіторська заборгованість	53,8	83,0	29,2	54%
Гроші та їх еквіваленти	5,6	0,5	(5,1)	-90%
Витрати майбутніх періодів	0,2	0,01	(0,1)	-94%
Інші оборотні активи	263,2	311,3	48,2	18%
Активи всього:	2 743,0	3 305,2	562,2	20%

Сукупні активи підприємства за 2021 рік збільшилися на 562,2 млн. грн. або на 20%, насамперед за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за реалізовану споживачам постачальника «останньої надії» електроенергію, яка на кінець 2021 року становить 2 820,2 млн. грн.

Необоротні активи протягом року зменшилися на 15,2 млн. грн. за рахунок зменшення вартості основних фондів, зменшення рівня довгострокової дебіторської заборгованості та відстрочених податкових активів.

Частка оборотних активів в структурі сукупних активів займає 97,5%, що свідчить про мобільну структуру активів.

Структура зобов'язань підприємства:

Таблиця 3

	01.01.2021, млн. грн.	31.12.2021, млн. грн.	Зміна	
			+/-	%
I. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	-	-	-	
II. Поточні зобов'язання і забезпечення	2 471	3 029	558	23%
Зобов'язання всього	2 471	3 029	558	23%

Поточні зобов'язання збільшились на 558 млн. грн. або на 23% у зв'язку зі збільшенням заборгованості підприємства перед: продавцями електричної енергії, операторами системи за послуги передачі та розподілу електричної енергії, державним бюджетом із сплати частини чистого прибутку. Основною причиною зростання кредиторської заборгованості є дефіцит обігових коштів, спричинений несплатою за спожиту електричну енергію споживачами постачальника «останньої надії».

Слід зауважити, що поточні зобов'язання повністю покриваються обіговими активами.

Аналіз фінансової стійкості та ліквідності:

Таблиця 4

Найменування показника	Оптимальне значення	2021 рік	2020 рік	Примітки
Борг до EBITDA	≤3	57,3	811,2	Характеризує здатність підприємства обслуговувати зобов'язання за рахунок прибутку від основної діяльності.
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 1	0,1	0,1	Характеризує співвідношення власних та позикових коштів і залежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел.
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	> 2	1,1	1,1	Показує достатність ресурсів підприємства, які може бути використано для погашення його поточних зобов'язань.

Коефіцієнт «Борг до EBITDA» у 2021 році суттєво зменшився порівняно з 2020 роком, але перевищує нормативне значення. На зменшення коефіцієнту

вплинуло збільшення показника EBITDA за 2021 рік порівняно 2020 роком у 17 разів (53 млн. грн. проти 3 млн. грн.) тоді як зобов'язання підприємства збільшились лише у 1,2 рази (з 2 471 млн. грн. у 2021 році до 3 029 млн. грн. у 2020 році).

Значення коефіцієнту фінансової стійкості та коефіцієнту поточної ліквідності на рівні показників 2020 року та нижче межі нормативних значень. Низький рівень платоспроможності підприємства у 2021 році викликаний невчасною оплатою споживачами постачальника «останньої надії» за спожиту електричну енергію.

5. Екологічні аспекти

Екологічний аспект - це елемент діяльності, який може взаємодіяти з навколишнім середовищем. Екологічний аспект дозволяє співвідносити діяльність підприємства і його взаємодію з навколишнім середовищем.

У своїй діяльності підприємство дотримується вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, здійснює технічні та організаційні заходи, спрямовані на зменшення шкідливого впливу на навколишнє природне середовище, сплачує екологічний податок, передбачений законодавством.

На підприємстві виховують екологічно свідому поведінку серед працівників. Заходи з охорони навколишнього природного середовища, в першу чергу, спрямовані на раціональне використання ресурсів. Небезпечні відходи, які утворюються в процесі діяльності, передаються на утилізацію виключно спеціалізованим організаціям, які мають відповідні ліцензії.

Для зниження обсягу використання пального на підприємстві реалізується програма оновлення автомобільного парку, в рамках якої придбані менш потужні та більш економічні автотранспортні засоби, які відповідають сучасним екологічним нормам, крім того, зменшена кількість автотранспортних засобів, які обслуговують підприємство. Зазначені заходи дозволили знизити обсяг витрат пального на 18%. З метою економії електроенергії частина ІТ інфраструктури переведена на віртуальні сервери.

На підприємстві запроваджено електронний документообіг, заохочується двосторонній друк, відмова від пластикових стаканів, використання безфосфатних миючих засобів. Встановлено бокси для збору вживаних батарейок, проводиться постійний моніторинг обсягів споживання електроенергії, встановлюється енергоощадне обладнання. Зі співробітниками підприємства проводиться робота щодо ощадливого використання ресурсів.

6. Кадрова політика та соціальні аспекти

Кадрова політика

Кадрова політика ДПЗД «Укрінтеренерго» спрямована на формування відповідального, високопродуктивного професійного колективу, здатного якісно та своєчасно реалізовувати поставлені перед підприємством завдання.

Основними складовими кадрової політики є:

- ✓ підвищення результативності роботи на всіх рівнях
- ✓ постійне навчання та розвиток персоналу
- ✓ формування та підтримання високого рівня лояльності працівників
- ✓ зміцнення корпоративної культури підприємства

Рух персоналу у 2021 році, осіб

<i>Чисельність на 01.01.2021</i>	<i>Залучення</i>	<i>Внутрішні переміщення</i>	<i>Вивільнення</i>	<i>Чисельність на 31.12.2021</i>
68	+14	(10)	-13	69

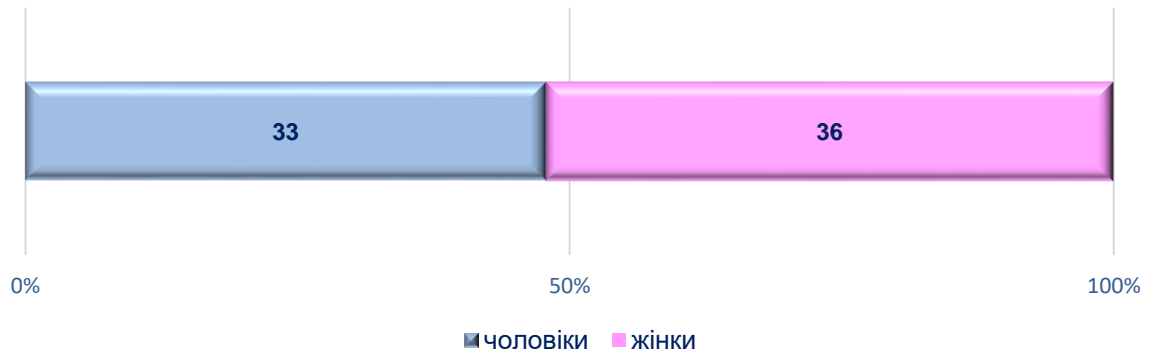
Основною причиною вивільнення працівників у 2021 році є закінчення строку дії строкового трудового договору, а також звільнення за власним бажанням. Посади, що вивільнилися були заповнені у цьому ж році.

Структура персоналу

За віком

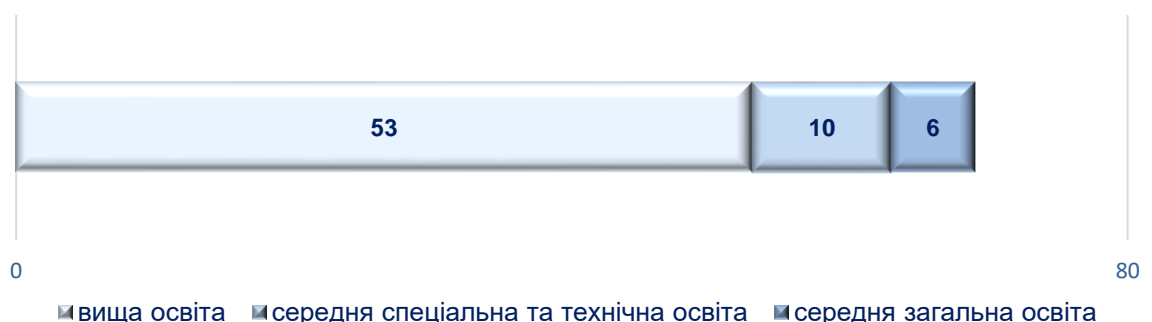
Середній вік працівників ДПЗД «Укрінтеренерго» - 45 років.

За статтю

Підприємство дотримується принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, у тому числі стосовно:

- працевлаштування;
- умов праці та її оплати;
- участі у прийнятті управлінських та соціальних рішень;
- можливості навчання та кар'єрного зростання;
- права на відпустку.

Загальне співвідношення чоловіків та жінок у ДПЗД «Укрінтеренерго» становить 48%:52%, а частка жінок на керівних посадах на підприємстві сягає 45%.

За освітою

На підприємстві працює 2 кандидата наук, доктор економічних наук, заслужений економіст України. Керівник ДПЗД «Укрінтеренерго» доктор економічних наук, професор, заслужений працівник цивільного захисту України.

Усі працівники підприємства є членами Первинної профспілкової організації ДПЗД «Укрінтеренерго» та захищені Колективним договором ДПЗД «Укрінтеренерго» на 2018-2022 роки. Колективним договором передбачено

стимулювання та заохочення персоналу до високих виробничих досягнень, соціальний захист персоналу, зобов'язання адміністрації та працівників щодо дотримання норм охорони праці на підприємстві.

За рахунок коштів Первинної профспілкової організації були здійснені заходи з добровільного медичного страхування працівників у розмірі 271,4 тис. грн. та оздоровлення дітей працівників на суму 63 тис. грн.

З грудня 2018 року ДПЗД «Укрінтеренерго» є Членом Федерації роботодавців ПЕК України, що дозволяє підприємству приймати безпосередню участь у вдосконаленні норм Галузевої угоди.

Підприємством виконуються вимоги Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» щодо працевлаштування осіб з інвалідністю. Частка осіб з інвалідністю на підприємстві становить 4,8% від середньооблікової чисельності штатних працівників (норматив передбачений Законом – 4%).

Охорона праці та безпека

Підприємство дотримується правил і норм з охорони праці та виконує усі заходи з охорони праці для поліпшення умов та безпеки працівників. На підприємстві впроваджені Правила внутрішнього трудового розпорядку, Положення про службу охорони праці, про систему управління охорони праці, про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Розроблені інструкції з питань охорони праці для різних категорій працівників та видів робіт. Визначена відповідальність за дотримання безпечних умов праці в посадових інструкціях працівників підприємства.

Працівники підприємства безоплатно за встановленими нормами забезпечуються спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту.

У 2021 році на підприємстві не зареєстровано нещасних випадків, профзахворювань, аварій або пожеж.

На заходи з охорони праці у 2021 році виділено 97,6 тис. грн.

На забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, в т.ч. для запобігання захворювання на COVID-19 у 2021 році виділено 25,2 тис. грн.

На виконання статті 17 Закону України «Про охорону праці» своєчасно проведені періодичні медичні огляди працівників певних категорій, а саме водіїв.

У 2021 році підготовку у навчальних центрах з питань охорони праці пройшли 8 працівників, в Комісіях підприємства – 7 працівників. На заходи з навчання персоналу з питань охорони праці у 2021 році витрачено 8,3 тис. грн.

Навчання та освіта персоналу

На підприємстві для працівників створені необхідні умови щодо забезпечення безперервної професійно-економічної освіти та підвищення

кваліфікації. Навчання персоналу здійснюється шляхом залучення зовнішніх постачальників знань та компетенцій.

Підприємством здійснюється передплата необхідних у роботі періодичних видань та літератури.

Ділова етика та запобігання корупції

Принципи поведінки працівників підприємства визначені Кодексом етики та ділової поведінки ДПЗД «Укрінтеренерго».

Основна мета Кодексу – визначення високих стандартів етичної поведінки працівників, виховання та підтримка ділової культури, принципів та цінностей, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства та якості взаємовідносин всередині колективу.

Ключові принципи діяльності:

- дотримання норм законодавства України;
- економічна ефективність господарської діяльності;
- здійснення діяльності на засадах відкритості та прозорості в межах, визначених законодавством України;
- підконтрольність та підзвітність державі в особі Міністерства економіки України.

Головні цінності:

- головною цінністю підприємства є його **працівники**, які володіють професійними знаннями, навичками та досвідом, сумлінно виконують покладені на них обов'язки та прагнуть до постійного професійного розвитку;
- **орієнтація на потреби клієнта**. У своїй роботі ми з відповідальністю ставимось до потреб кожного клієнта, постійно підвищуємо якість наших послуг. При відносинах з клієнтом ми дотримуємось рівності позицій, при яких відсутнє домінування однієї із сторін;
- **ефективність**. Оптимальне використання ресурсів є пріоритетом кожного працівника, тому що саме ефективне використання наявних ресурсів дає змогу задовольнити потреби підприємства й отримати запланований результат;
- **довіра**. Ми довіряємо один одному. У відносинах з клієнтами ми є чесними та надійними;
- **соціальна відповідальність**. Підприємство приймає на себе зобов'язання долучатись до вирішення соціально-побутових потреб працівників, як працюючих, так і колишніх, надавати посильну допомогу незахищеним верствам населення та вживати заходи із збереження навколишнього середовища.

Працівники ДПЗД «Укрінтеренерго» у своїй діяльності керуються принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції і вживають всі

передбачені законодавством заходи щодо запобігання, виявлення та протидії корупції і пов'язаним з нею діям.

Основним документом підприємства з питань формування та реалізації антикорупційної політики є Антикорупційна програма ДПЗД «Укрінтеренерго». Антикорупційна програма на 2020-2021 роки затверджена в квітні 2020 року.

Вимоги антикорупційного законодавства України є обов'язковими для всіх працівників ДПЗД «Укрінтеренерго».

З метою реалізації Антикорупційної програми, формування та реалізації заходів із запобігання, виявлення і протидії корупції, контролю та моніторингу за дотриманням працівниками підприємства антикорупційного законодавства на підприємстві введено посаду уповноваженого з антикорупційної діяльності.

На виконання вимог частини другої статті 61 Закону України «Про запобігання корупції», III розділу Антикорупційної програми, щороку на підприємстві проводиться внутрішня оцінка корупційних ризиків.

Наказом по підприємству затверджено склад комісії з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання Антикорупційної програми ДПЗД «Укрінтеренерго» у складі 6-х осіб.

Щорічно комісією проводиться оцінка корупційних ризиків, за результатами якої затверджується звіт, у якому визначаються об'єкти оцінки корупційних ризиків, їх опис, методи ідентифікації корупційних ризиків, оцінка та заходи із запобігання, усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків у діяльності підприємства.

Один раз на три роки проводиться зовнішня оцінка корупційних ризиків у діяльності ДПЗД «Укрінтеренерго». Оцінка проводиться в рамках антикорупційних заходів, передбачених Антикорупційною програмою підприємства. Звіт зовнішньої оцінки корупційних ризиків містить інформацію про ідентифіковані корупційні ризики, оцінку виявлених ризиків та рекомендації щодо усунення виявлених корупційних ризиків та механізми їх запобігання. Перша зовнішня оцінка корупційних ризиків у діяльності ДПЗД «Укрінтеренерго» була проведена у 2019 році. Наступна зовнішня оцінка корупційних ризиків буде проведена у 2022 році.

Посадові особи підприємства є суб'єктами, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року №1700-VI.

Упродовж 2021 року на підприємстві не зареєстровано повідомлень про можливі факти вчинення працівниками підприємства корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією.

7. Ризики

Ризик - ймовірність настання події, яка негативно вплине на досягнення підприємством поставлених цілей.

Ризики діяльності підприємства виникають на основі як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, при цьому частина зовнішніх факторів знаходиться поза межами контролю підприємства.

Управління ризиками, як правило, не має на меті усунення ризику, а спрямоване на забезпечення отримання відповідної винагороди за прийняття такого ризику. Виключення становлять ризики щодо яких не існує кореляції між їх рівнем та величиною винагороди.

Діяльність з управління ризиками здійснюється на всіх рівнях управління підприємством. Оскільки на підприємстві відсутній окремий структурний підрозділ з управління ризиками, ризик-менеджмент інтегровано в усі основні бізнес-процеси. Найбільша увага управлінню ризиками приділяється при прийнятті рішень щодо найбільш значущих для розвитку підприємства питань, а саме: при стратегічному плануванні, впровадженні нових видів діяльності, проектів чи процесів, реорганізації підприємства.

Для підприємства характерні ринковий ризик та ризик ліквідності.

Ринковий ризик

Під ринковим ризиком розуміють ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості ресурсів.

У 2021 році зовнішньоекономічна діяльність підприємством не здійснювалась, позики в іноземній валюті не залучались, тому зміна курсів іноземних валют не вплинула на результати діяльності підприємства.

На балансі ДПЗД «Укрінтеренерго» відсутні істотні активи, за якими нараховуються відсотки, а зміна ринкових ставок суттєво не впливає на доходи підприємства.

На результати діяльності підприємства суттєво впливає рівень ціни закупівлі електричної енергії. Незважаючи на те, що законодавство дозволяє постачальнику «останньої надії» купувати електричну енергію на будь-якому сегменті ринку електричної енергії, брак ліквідності, спричинений неплатежами споживачів, змушує постачальника «останньої надії» купувати електричну енергію на ринку небалансів електричної енергії, ціна на якому є найвищою.

Кредитний ризик

Діяльність з постачання електричної енергії споживачам фінансується за рахунок власних обігових коштів.

Підприємство не залучало кредитні ресурси упродовж останніх п'яти років. За більш ніж 28-ти річну історію підприємство завжди вчасно виконувало зобов'язання за кредитними договорами.

При залученні кредитних ресурсів підприємство керується такими підходами:

- ✓ кредити в іноземній валюті залучаються лише в разі наявності валютної виручки у відповідних обсягах;
- ✓ чітко визначені джерела повернення запозичень;
- ✓ вартість активів, переданих в заставу, адекватна вартості запозичень, а відчуження таких активів не призведе до блокування діяльності підприємства.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності виникає через нездатність управляти незапланованими відтоками коштів, змінами джерел фінансування або через нездатність виконати грошові зобов'язання.

Основним підвидом ризику ліквідності при операціях купівлі-продажу товарів є ризик незбалансованої ліквідності, тобто відсутність балансу між відтоками та надходженням грошових коштів.

Покладання на підприємство спеціальних обов'язків із виконання функцій постачальника «останньої надії» суттєво вплинуло на його платоспроможність. Неможливість відмовити у постачанні електричної енергії неплатоспроможному споживачу призвело до стрімкого зростання простроченої заборгованості за реалізовану електричну енергію споживачам постачальника «останньої надії», що, в свою чергу, викликало неспроможність підприємства виконувати фінансові зобов'язання перед кредиторами.

81% від загальної суми заборгованості споживачів постачальника «останньої надії» - це заборгованість підприємств державної форми власності, підприємств комунальної форми власності та бюджетних установ.

Зменшення впливу ризику ліквідності при виконанні підприємством функцій постачальника «останньої надії» планується за рахунок вжиття низки заходів, серед яких:

- ✓ стягнення заборгованості за спожиту електричну енергію із споживачів постачальника «останньої надії» у примусовому порядку;
- ✓ зменшення обсягу дебіторської та кредиторської заборгованості за допомогою використання механізмів, передбачених Законом «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» та іншими законами. В рамках механізмів, визначених законом Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» у 2021 році погашена дебіторська заборгованість споживачів постачальника «останньої надії» та кредиторська заборгованість перед ДП «Енергоринок» на 472 млн. грн.;
- ✓ внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії», які сприятимуть зниженню темпів приросту заборгованості за спожиту електричну енергію, серед яких:
  - заборона переведення на постачальника «останньої надії» споживача, який вже має заборгованість перед ним за попередні періоди постачання;
  - надання споживачу постачальника «останньої надії» можливості оплати послуг з розподілу електричної енергії безпосередньо операторами

системи розподілу, а не через постачальника «останньої надії» (реалізовано в листопаді 2021 року).

Інші ризики

Корупційні ризики

Щороку на підприємстві проводиться внутрішня оцінка корупційних ризиків, за результатами якої складається звіт, у якому визначаються об'єкти оцінки корупційних ризиків, їх опис, методи ідентифікації корупційних ризиків, оцінка та заходи із запобігання, усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків у діяльності підприємства.

Раз на три роки проводиться зовнішня оцінка корупційних ризиків.

Операційні ризики

Найбільш значущим серед операційних ризиків є ризик втрати кваліфікованого персоналу. Відсутність ключового персоналу ставить під загрозу виконання підприємством спеціальних обов'язків на ринку електричної енергії. Для уникнення (мінімізації впливу) цього різновиду ризиків підприємство забезпечує належний рівень матеріального та соціального захисту працівників. Активну участь у цьому процесі приймає профспілковий комітет підприємства.

8. Фінансові інвестиції

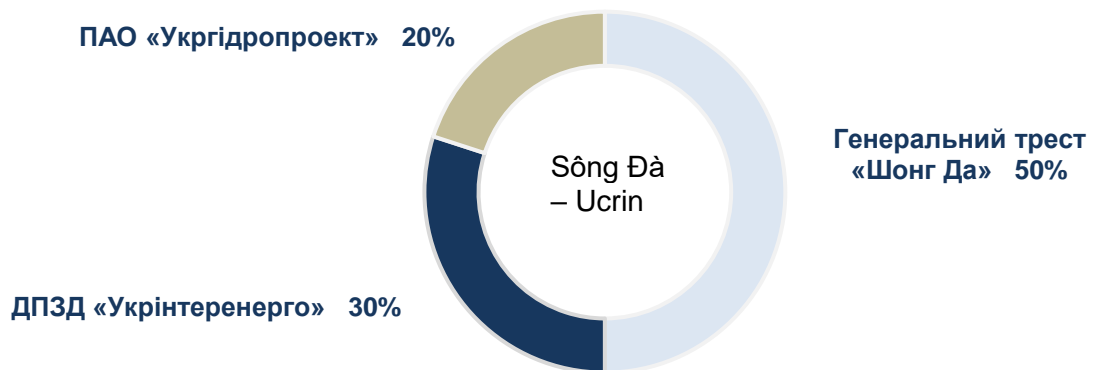
ДПЗД «Укрінтеренерго» з 1998 року – є учасником в'єтнамсько-українського спільного підприємства з іноземними інвестиціями «Консультативно-будівельний трест з обмеженою відповідальністю Шонг Да -Укрін» (В'єтнам).

Спільне підприємство консультативно-будівельний трест з обмеженою відповідальністю «Шонг Да-Укрін» створено відповідно до контракту від 29.07.1998 №44/1-528а. Місцезнаходження: м. Ханой, В'єтнам.

Цілі діяльності СП «Шонг Да-Укрін»:

- ✓ консультаційні, проєктно-досліджувальні роботи, виконання технічного нагляду за об'єктами (ГЕС, транспортного, промислового та цивільного призначення) у В'єтнамі та за кордоном;
- ✓ технічні консультації в галузі, пов'язані з проєктуванням різноманітних об'єктів та будівельних послуг.

Відповідно до контракту та статуту спільного підприємства частки у статутному фонді розподілені наступним чином:

Балансова вартість фінансової інвестиції станом на 31.12.2021 року становить 2 784 тис. грн. (76 900\$).

Дивіденди за 2021 рік - 138 тис. грн. або 5% від балансової вартості інвестиції.

9. Перспективи розвитку

У 2020 році органом управління затверджено Стратегічний план розвитку ДПЗД «Укрінтеренерго» на 2021 – 2025 роки.

Стратегічний план розроблено з метою підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, оптимізації використання ресурсів та їх концентрації на найбільш перспективних і значущих напрямках розвитку.

Основними стратегічними цілями на найближчі 5 років є:

- виконання спеціальних обов'язків на ринку електричної енергії
- врегулювання заборгованості за електричну енергію
- відновлення діяльності з постачання електричної енергії споживачам за вільними цінами та експортно-імпортних операцій з електроенергією

